

Svet očami ekonómov: Verejné rozpočty v EÚ sa minulý rok zlepšili, pravdepodobne naposledy

Eurostat nedávno zverejnil jesennú notifikáciu verejných rozpočtov krajín Európskej únie. Potvrdil predbežný stav z jari tohto roka, podľa ktorého sa v roku 2018 stav verejných financií v Únii ako celku zlepšil. Deficit poklesol na 0,7 % HDP z hodnoty 1,1 % HDP, ktorá bola zaznamenaná o rok skôr, aj keď bol pokles oproti predbežným číslam o niečo nižší. Problémom zostala nevyrovnanosť výsledkov medzi jednotlivými krajinami. Presná polovica členov EÚ-28 hospodárila v minulom roku s prebytkom, a až na výnimky sa to týkalo rovnakých krajín ako v roku 2017. Medzi krajinami, ktoré vykázali schodok, však častejšie došlo k revízii dát roka 2018 s významným zhoršením (Veľká Británia -0,8 % HDP, Slovensko -0,4 % HDP). Žiadna z krajín EÚ síce momentálne netrpí nadmerným deficitom, dve z nich si však od Európskej komisie vyslúžili varovanie súvisiace s odchýlkou od strednodobého rozpočtového cieľa (Rumunsko so schodkom 3,0 % HDP a Maďarsko so schodkom 2,3 % HDP). Za znížením schodkov oproti roku 2017 v EÚ stáli predovšetkým ekonomický rast a nižšie náklady na obsluhu verejného dlhu. Ukazovateľ dlhu k HDP medziročne narástol len v troch krajinách (v Grécku, Taliansku a na Cypre), keď aj v mnohých krajinách hospodáriacich s deficitom rástol nominálny HDP rýchlejšie než nominálny dlh.

V čom spočíva dôležitosť správy Eurostatu? Na prahu ekonomického spomaľovania v Európe sú stabilné verejné financie predpokladom na využitie fiškálnej politiky ako kompenzácie nižšieho dopytu. Zverejnené čísla sa v tomto ohľade javia vcelku pozitívne, čo je však dané aj dlhou retrospektívou. Štvrťročný pohľad, ktorý je známy až po 2. kvartál 2019, naznačuje, že verejné financie v EÚ dosiahli najlepší stav na konci roka 2017 a v prvom polroku 2018, čo korešponduje s vtedajším vrcholom v ekonomickom cykle. Sezónne očistený schodok pre EÚ je odvtedy na miernom vzostupe. V mnohých krajinách EÚ zostáva okno príležitostí fiškálneho impulzu otvorené na rok 2020, čo však nemusí dlho vydržať. Ani v Česku, ktoré z hľadiska stability verejných financií patrí k najmenej problémovým krajinám EÚ, nie je rozpočtová situácia ideálna. Verejné zadĺženie k HDP je štvrté najnižšie v rámci EÚ-28. Prebytok v hospodárení (1,1 % HDP) bol vlani dosiahnutý už tretí rok za sebou. Aj tohtoročné hospodárenie vo verejných financiách sa asi skončí miernym prebytkom, to však výhradne vďaka prebytku v rozpočtoch krajov a obcí. Centrálna vláda svoj predchádzajúci prebytok tento rok „rozpustila“ výrazným zvyšovaním sociálnych transferov. Tým si pravdepodobne „vystrelala“ značnú časť svojej fiškálnej munície skôr, než bolo žiaduce, a formou, ktorá nie je optimálna. Pri očakávanom spomalení ekonomiky v budúcom roku tak hrozí, že vláda bude musieť riešiť dilemu, či okresávať verejné výdavky, alebo ponechať plánovaný, štyridsaťmiliardový rozpočtový schodok.

STREDNODOBÝ VÝHLAD

	Česko		Slovensko		Eurozóna		USA	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
HDP, reálne (% y-o-y)	2.40	2.00	2.60	2.30	1.20	0.90	2.30	0.70
CPI, priemer (% y-o-y)	2.80	2.20	2.60	2.00	1.20	1.20	1.80	1.70
Cen.bank rate (% eop)	2.00	2.00	0.00	0.00	0.00	0.00	1.75	1.25
Výnos 10Y GB (% eop)	1.35	1.50	0.10	0.20	-0.50	-0.25	1.65	2.25
Národná mena vs. EUR*	25.70	25.20	--	--	--	--	1.14	1.18
Národná mena vs. USD*	22.5^	21.4^	1.14	1.18	1.14	1.18	--	--

* /Koniec obdobia, ^ /Prepočet EUR/CZK podľa EUR/USD

Vydal dňa 4. 11. 2019: *Economic Research, UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s.*
Zdroj dát: *UniCredit Research*

DISCLAIMER

Všetky informácie a názory použité pri vytváraní tohto materiálu alebo obsiahnuté v ňom pochádzajú alebo sú uložené iba v zdrojoch, ktoré UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., považuje za dôveryhodné. Napriek tomu, že UniCredit Bank Czech Republic and Slovakia, a. s., venuje obsahu a overovaniu takýchto informácií a názorov významnú starostlivosť, nemôže zaručiť ich správnosť, presnosť a úplnosť. Ak nie je uvedené inak, analytický výstup predstavuje názor ku dňu jeho zverejnenia, pričom môže byť zmenený bez predchádzajúceho upozornenia.

Kurzy, ceny, výnosy, zhodnotenie, výkonnosť či iné parametre dosiahnuté jednotlivými finančnými nástrojmi v minulosti nemôžu v nijakom prípade slúžiť ako indikátor alebo záruka budúcich kurzov, cien, výnosov, zhodnotenia, výkonnosti či iných parametrov takýchto alebo obdobných finančných nástrojov. S investíciami je vždy spojené riziko kolísania hodnoty a návratnosť pôvodne investovaných prostriedkov nie je zaručená. Finančné nástroje denominované v cudzích menách sú tiež vystavené výkyvom vyplývajúcim zo zmien devízových kurzov, ktoré môžu mať pozitívny, no rovnako aj negatívny vplyv najmä na ich kurzy, ceny, zhodnotenie či z nich vyplývajúce výnosy. Narušenie predpokladov na odvodenie odporúčaní môže spôsobiť stratu platnosti príslušného odporúčania.

Ďalšie informácie sú k dispozícii na https://www.unicreditbank.sk/sk/ostatne/pravne_informacie.html